

Raadsvoorstel Besluitvormend

gemeente
TEYLINGEN

Wijziging statuten stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek

aan: de raad van de gemeente Teylingen

zaaknummer: Z-24-408590
datum collegevergadering: 17 december 2024
datum raadsvergadering: 30 januari 2025
agendapunt: Wijziging statuten stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek
portefeuillehouder: Mevr. E. Koek
behandelend ambtenaar: Anneke de Waal
emailadres: a.dewaal@hltsamen.nl
telefoon: 14 0252

Wij stellen voor:

1. In te stemmen met wijziging van de statuten van Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek;
 2. In te stemmen met het opheffen van de 'Regeling gemeenschappelijk orgaan 'gemeentelijk toezichtsorgaan openbaar onderwijs duin- en bollenstreek';
 3. Kennis te nemen van de 'Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten inzake openbaar onderwijs'.
 4. De 'Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten inzake openbaar onderwijs' aan te gaan.
-

Inleiding

Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek (Stichting OBODB) voert sinds 1999 het bevoegd gezag over de openbare scholen in de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen.

Het bevoegd gezag kent op dit moment een bestuur dat bestaat uit een college van bestuur (CvB) en een raad van toezicht (RvT). Daarnaast is momenteel sprake van de regeling voor een gemeenschappelijk orgaan: 'Gemeentelijk toezichtsorgaan openbaar basisonderwijs Duin-& Bollenstreek' (GTO). In dit orgaan hebben de portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten zitting. Gelet op de huidige statuten is bij het GTO ook een toezichttaak neergelegd.

Als gevolg van diverse wetswijzigingen door de jaren heen is het noodzakelijk om het toezicht zoals dat door de gemeente wordt uitgevoerd op de stichting te herzien. Het toezicht hoort in hoofdzaak wettelijk gezien te worden uitgevoerd door de RvT. Het GTO wordt opgeheven en hiervoor in de plaats komt een regiegroep, een samenwerking tussen de vijf gemeenten en Stichting OBODB. Die coördineert de wijze waarop de gemeenteraden hun extern toezicht kunnen uitoefenen op het bestuur van de stichting. Door een aanpassing van de statuten kan dit worden gerepareerd en wordt het externe toezicht daar belegd waar het hoort, bij de gemeenteraad.

Het college heeft besloten de raad voor te stellen om in te stemmen met de statutenwijziging, het GTO op te heffen, kennis te nemen van de samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf gemeenten en Stichting OBODB en deze door B en W te laten ondertekenen.

Bestaand kader en context

Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek (hierna te noemen: stichting OBODB) voert sinds 1999 het bevoegd gezag over de openbare scholen in de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen.

Het bevoegd gezag kent op dit moment een bestuur dat bestaat uit een college van bestuur (CvB) en een raad van toezicht (RvT). Daarnaast is momenteel sprake van de regeling gemeenschappelijk orgaan 'Gemeentelijk toezichtsorgaan openbaar basisonderwijs Duin-& Bollenstreek' (GTO) met daarin de portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten.

Een combinatie van diverse wetswijzigingen (WPO), de inkadering van bestuur en toezicht (WBTR 2021) en wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen hebben verhoudingen tussen de gemeenteraad en het college van B&W inzake extern toezicht op het openbaar onderwijs veranderd en maken statutenwijziging en het opheffen van het bestaande gemeenschappelijk orgaan noodzakelijk.

Met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in 2015, is het echter niet meer toegestaan om, als de gemeenteraden met elkaar een gemeenschappelijke regeling zijn aangegaan, een wethouder aan te wijzen als bestuurder. Alleen een raadslid zou hiertoe mogen worden aangewezen, die dan de gemeenteraad adviseert.

Aangezien dit in de praktijk lastig blijkt en om de hele gemeenteraad te betrekken bij de uitvoering van haar taken, ligt het voor de hand het GTO op te heffen en de gemeenteraad beter te positioneren.

Het externe toezicht dat de gemeenteraden volgens de wet zouden moeten uitvoeren bestaat uit:

1. Toezien op het hebben van voldoende openbaar onderwijs binnen haar gemeente;
2. goedkeuring verlenen aan de opheffing van een school of deze anders zelf in stand houden;
3. instemming op statutenwijzigingen;
4. benoemen leden raad van toezicht;
5. ingrijpen bij taakverwaarlozing en het toezien op wezenskenmerken van openbaar onderwijs.

Ondanks dat het toezicht op de stichting formeel minder groot wordt, hebben Stichting OBODB en de vijf gemeenten expliciet uitgesproken dat ze wel met elkaar in contact willen blijven om belangrijke zaken aangaande het openbaar onderwijs in de Duin- en Bollenstreek met elkaar te bespreken. Deze wens is tot uitdrukking gekomen in bijgaande samenwerkingsovereenkomst, waarmee tevens de instelling van de regiegroep wordt vastgelegd. Deze regiegroep bestaat uit de wethouders onderwijs van de Duin- en Bollenstreek gemeenten, zij zijn het eerste aanspreekpunt.

Beoogd effect

De gemeente voldoet aan de huidige wetgeving;

- het toezicht Stichting OBODB hoort in hoofdzaak wettelijk gezien te worden uitgevoerd door de RvT;
- door een aanpassing van de statuten wordt dit gerepareerd en het externe toezicht daar belegd waar het hoort, bij de gemeenteraad.

Huidige situatie

Het GTO is een gemeenschappelijke regeling, gesloten door de gemeenteraden van voornoemde gemeenten. De gemeenteraden hebben tot nu toe periodiek hun wethouder onderwijs aangewezen als bestuurder van dit GTO. Het zijn dus de wethouders die namens de gemeenteraden toezicht uitvoeren.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad moet de wijziging van de statuten Stichting OBODB goedkeuren.
De gemeenteraad dient op basis van artikel 48 lid 7 WPO goedkeuring te verlenen op de statutenwijziging van stichting OBODB. In het afgelopen jaar hebben wethouders onderwijs uit de Duin- en Bollenstreek, vertegenwoordigd in het GTO, intensief overleg gevoerd met stichting OBODB en een externe adviseur over de nieuwe statuten van stichting OBODB, de samenwerkingsovereenkomst en het opheffen van het GTO. Dit heeft geleid tot een nieuwe statuten opgesteld door stichting OBODB afgestemd met de leden

van het GTO. De nieuwe statuten van stichting OBODB sluiten aan bij de wetswijzigingen rond de inkadering van bestuur en toezicht. De gemeenteraad (extern toezicht) houdt binnen het gewenste raad van toezichtmodel van stichting OBODB en vanuit de Grondwet en de Wet op het Primair Onderwijs (de plicht openbaar onderwijs in stand te houden) de volgende bevoegdheden:

- goedkeuring verlenen aan de opheffing van een school of deze anders zelf in stand houden (artikel 148 WPO);
- goedkeuren statutenwijzigingen (artikel 48 lid 7 WPO);
- benoemen leden raad van toezicht (artikel 48 lid 12 WPO);
- ingrijpen bij taakverwaarlozing (artikel 48 lid 11 WPO);
- toezien op wezenskenmerken openbaar onderwijs (artikelen 46 en 48 lid 8 WPO).

Zo kan de gemeenteraad jaarlijks gevraagd worden om goedkeuring van de begroting, het besluit in te stemmen met de jaarrekening van de stichting en kennis te nemen van de jaarverslagen.

1.2 Een statutenwijziging van stichting OBODB is nodig om te kunnen voldoen aan de Wet primair onderwijs (WPO) en te zorgen dat de gemeenteraden in positie blijven ten aanzien van het openbaar onderwijs in de gemeente.

Om te kunnen voldoen aan de WPO en te zorgen dat de gemeenteraden in positie blijven ten aanzien van het openbaar onderwijs, is een statutenwijziging noodzakelijk. Binnen het door stichting OBODB gehanteerde raad van toezichtmodel met een college van bestuur en een interne raad van toezicht, hebben de gemeenteraden een andere rol dan momenteel is beschreven in de regeling Gemeentelijk toezichtorgaan openbaar onderwijs. De gewijzigde statuten (bijlage 1) van stichting OBODB sluiten aan bij de raad van toezichtmodel van stichting OBODB en het extern toezicht door de gemeenteraden.

2.1 De regeling gemeentelijk orgaan voldoet niet meer aan de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in 2015 mogen collegeleden geen deel meer uitmaken van het bestuur van het GTO.

3.1 Stichting OBODB en de wethouders onderwijs vinden het wenselijk dat de stichting en de gemeenten afspreken op welke wijze zij met elkaar in contact willen blijven om belangrijke zaken aangaande het onderwijs en in het bijzonder het openbaar onderwijs met elkaar te bespreken.

In de samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de wijze van samenwerking tussen stichting OBODB en de gemeenten. Het openbaar onderwijs heeft immers een belangrijke positie en rol in onze samenleving en daarmee in de gemeenten. Het voorstel is daarom om de huidige gemeenschappelijke regeling op te heffen en een overeenkomst te sluiten tussen de gemeenten en de Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek. Op grond van deze overeenkomst bespreken de wethouders onderwijs van de Duin- en Bollenstreek gemeenten periodiek met de voorzitters van het college van bestuur en de interne raad van toezicht van stichting OBODB de voortgang binnen het openbaar onderwijs. De samenwerkingsovereenkomst is bijgevoegd, zie bijlage 3.

Kanttekeningen

3.1 Door het opheffen van de regeling gemeenschappelijk orgaan kan het idee ontstaan dat er minder toezicht gehouden kan worden op stichting OBODB.

Door de huidige feitelijke situatie in overeenstemming te brengen met de wet stappen de gemeenteraden uit de gemeenschappelijke regelingen. Hoewel daarmee het gevoel kan ontstaan dat ze minder toezicht gaan houden, zal het tegenovergestelde waar zijn. De RvT geeft feitelijk uitvoering aan het toezicht en informeert de gemeenteraad hierover. Er zal nu rechtstreeks aan de gemeenteraden de informatie worden verstrekt die zij nodig hebben voor de wettelijke taakuitvoering op grond van de WPO.

Financiële consequenties

Dit besluit heeft geen financiële consequenties voor de vijf gemeenten, waaronder de gemeente Teylingen.

Juridisch kader

Gemeentewet: artikel 160, lid 1 sub d. Het college heeft de bevoegdheid tot het besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente.

Het college is bevoegd tot het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst

Wet gemeenschappelijke regelingen: artikel 1 jo. artikel 8 lid 1

Wet op het primair onderwijs: artikel 46 en artikel 48

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Dit voorstel betreft de gemeente Teylingen, een soortgelijk voorstel ligt voor aan Hillegom en Lisse.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Nieuwe statuten stichting OBODB
2. Oude Statuten stichting OBODB d.d. 8-02-2011
3. Samenwerkingsovereenkomst regiegroep en Stichting OBODB
4. Op te heffen 'Regeling gemeenschappelijk orgaan 'gemeentelijk toezichtsorgaan openbaar onderwijs duin- en bollenstreek'

Namens het college van Teylingen,

Dhr. Jeroen F.A. Tomassen
Secretaris

Mevr. Carla G.J. Breuer
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 17 december 2024 met als onderwerp **Wijziging statuten stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek**

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr),

Besluit:

1. In te stemmen met wijziging van de statuten van Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin- en Bollenstreek;
2. In te stemmen met het opheffen van de 'Regeling gemeenschappelijk orgaan 'gemeentelijk toezichtsorgaan openbaar onderwijs duin- en bollenstreek';
3. Kennis te nemen van de 'Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten inzake openbaar onderwijs';
4. De 'Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten inzake openbaar onderwijs' aan te gaan;

Aldus besloten in de raadsvergadering van 30 januari 2025,

Digitaal ondertekend door Marjoleine van Egeraat
op 17-02-2025

Mevr. Marjoleine van Egeraat
Griffier

Digitaal ondertekend door Carla G.J. Breuer
op 19-02-2025

Mevr. Carla G.J. Breuer
Voorzitter